

Obsah

OBRAZY Z RUS

První zkouška z československého jazyka v Moskvě	7
Svátek pravoslavnosti	10
Gulaňje	20
Kupečestvo	53
Cizozemci v Rusích	76
Rusové	110

EPIGRAMY

1. Epigramy 1845

<i>Jehly, špičky, sochory a kůly</i>	127
<i>Obrácený svět</i>	128
Církví	
<i>Nedůstatečnost</i>	129
<i>Toast</i>	129
<i>Definitio disciplinaris</i>	129
<i>„Ani jediný puntík nepomine z Zákona“</i>	130
<i>Popsání ruských národních obyčejů a slavností</i>	130
<i>Perfectibilitas fidei catholicae</i>	130

<i>Mystický výklad</i>	130
<i>Matouš 8,28–34</i>	131
<i>Nový nápis</i>	131
<i>„Aus ihren Werken werdet ihr sie erkennen“</i>	131
<i>Z historie literatury české</i>	131
<i>Selský</i>	131
<i>Demonstratio miraculorum</i>	132
<i>Ecclesia militans</i>	132
<i>Pomněnky</i>	132
<i>Rožeň-Samson</i>	132
<i>Důkazy subjektivní</i>	133
<i>Evangelium sophisticum</i>	133
<i>Příčiny pádu jezovitského řádu</i>	133
<i>Societas Iesu</i>	133
<i>Kupecká výstraha</i>	134
<i>Etymologický (Jezovit pochází spíše...)</i>	134
<i>Kazuistický</i>	134
<i>Nápis na budoucí kolej jezovitskou v Praze</i>	134
<i>Vetus testamentum praefiguravit Novum</i>	135
<i>Talenty</i>	135
Králi	
<i>Erdengötter</i>	136
<i>Demokratický</i>	136
<i>Oberstlandesamtsprojekt</i>	136
<i>Ruská konstitucí</i>	137
<i>Ins Stammbuch Seiner Hochgeboren</i>	137
<i>§1</i>	137
<i>Politický</i>	137
<i>Figura inversionis</i>	137
<i>Sumární výtah z protokolu valného sněmu stavů českých i moravských</i>	138
<i>Ius regale</i>	138
<i>Purkmistru slavné obce B...</i>	138

Vlasti	
<i>Velmi mnohým českým básníkům</i>	139
<i>Etymologický (Odkud vzalo —)</i>	139
<i>Obrana Přítele mládeže</i>	139
<i>Etnografický</i>	139
<i>Geografický</i>	140
<i>Meč a kalich</i>	140
<i>Oznámení</i>	140
<i>Ost und West</i>	141
<i>Česká modlitba</i>	141
<i>Nápis na jistém domě na Hradčanech</i>	141
<i>Nápis na sochu Karla IV.</i>	142
<i>Literární originalnost</i>	142
<i>Nouze naučila Dalibora housti</i>	142
<i>Účinky bělohorské bitvy</i>	143
<i>Nápis na pražském nádraží</i>	143
Múzám	
<i>Pražské vysoké školy</i>	144
<i>Verba docent, exempla trahunt</i>	144
<i>Antigall</i>	144
<i>Preparanda</i>	144
<i>Skeptická modlitba</i>	145
<i>Originalnost</i>	145
<i>Kvalifikací X., profesora historie</i>	145
<i>Učený epigram z ruštiny</i>	145
<i>Nové kacírství</i>	145
<i>Akademie přírodních věd</i>	146
<i>Daguerrotyp</i>	146
<i>Text z harmonie sfér</i>	146
<i>Allah kebir</i>	146
<i>Hudci k svátku</i>	147
<i>Poeta laureatus</i>	147
<i>Obyčejný český literátor vece</i>	147
<i>Z novější literatury</i>	147

Světu	
<i>Mizantropský</i>	148
<i>Patroni Haliče</i>	148
<i>Krakowiaki</i>	148
<i>Mládencům a pannám</i>	149
<i>Triplex immaculatio</i>	149
<i>Indiferentský</i>	149
<i>Umgang mit Menschen</i>	150
<i>Et vidit Deus, quod sint omnia bona</i>	150
<i>Satirik před soudnou stolicí</i>	150
<i>Sympatetický prostředek</i>	150
2. Ostatní epigramy	
Církví	
<i>Námítka Dr. Straussovi</i>	151
<i>Beata Virgo Maria iesuitis salutem</i>	151
<i>Apologie táboritů</i>	151
<i>Co jest bůh?</i>	152
<i>Židovský</i>	152
<i>Rady zvířat</i>	152
<i>Les Bohémiens et les Caraïbes modernes</i>	153
<i>Otec a matka</i>	153
<i>Podávání masa s omáčkou čili Laeta communio</i>	153
Králi	
<i>Aristokratický</i>	154
<i>Výstraha císaři</i>	154
<i>Nejkratší symbolum</i>	154
<i>Landtag</i>	154
<i>Novina z Prahy</i>	155
<i>*** (Cui simile est)</i>	155
<i>Dobrotivost V.</i>	155
Vlasti	
<i>Krleš! Krleš! Krleš!</i>	156

<i>Ex ungue leonem</i>	156
<i>Česká hlava</i>	156
<i>Modlitba byrokratů</i>	157
<i>Zkažený krakowiak</i>	157
<i>„Nejsi-li Slovan, nejsi Čech!“</i>	157
<i>Svornost</i>	157
<i>Bájka politická</i>	158
<i>Alegorie</i>	158
<i>Pozdní rozum</i>	158
<i>Múzám</i>	
<i>Nová literatura</i>	159
<i>Každý něco pro vlast!</i>	159
<i>Dobrosrdečnost epigramatisty</i>	159
<i>Zle, matičko, zle!</i>	160
<i>*** (X.... stal se)</i>	160
<i>Jeremiáda o českém divadle</i>	160
<i>Initium sapientiae</i>	160
<i>*** (Kterakpak vám nenadati)</i>	160
<i>Světú</i>	
<i>Logika a pranostika</i>	161
<i>Comparatio a maiori ad minus</i>	161
<i>Zlé a dobré srdce</i>	161
<i>Člověk</i>	161
<i>Výstraha</i>	162
<i>Versus memoriales</i>	162
<i>Zloděj</i>	162
<i>Půjčka za oplátku</i>	162
<i>Tomáš II.</i>	163
<i>*** (Se sedlákem div se stal)</i>	163
<i>Ekonomický</i>	163
<i>Rada hloupému Jankovi</i>	163
<i>Osel a liška</i>	164
<i>*** (Řádný člověk)</i>	164

<i>Šlechtická krev</i>	164
*** (<i>Lenoš a řvi</i>)	164
*** (<i>Napřed proč?</i>)	165

BÁSNĚ

1. Juvenilie

<i>Náboženství</i>	169
*** (<i>Bratře Čechu</i>)	169
*** (<i>Krásná dcero českých luhů</i>)	170
*** (<i>Vrahu Rakušane</i>)	170
<i>Špaček, básník a osel pod lípou</i>	171
<i>Stará píseň</i>	172
<i>Do památní knihy v Bukovině v Tatrách</i>	173
<i>Dumka na Batelovském vrchu</i>	174

2. Smíšené básně

<i>Zdvihni se, zdvihni!</i>	176
*** (<i>Smutná komůrka, tmavá noc</i>)	178
<i>Tys bratr náš!</i>	179
<i>Jehelníček Ludmily Češky</i>	181
<i>Karlíček</i>	183
<i>Citlivá večerní</i>	184
<i>Má hvězda</i>	185
<i>Žádost bývalého českého literátora</i>	187
<i>O posledních věcech člověka (Život věčný, Hrob)</i>	188

3. Vlastenecké a politické básně a písně

První generální schůzka

<i>Českého národního muzeum 1847</i>	190
<i>Píseň o tom německém parlamentě</i>	199
<i>Loučení Čechů od německé říše</i>	200
*** (<i>Zeleněnká louka, zeleněнкеj dub</i>)	201
<i>Sedmero vzdechnutí k ministerstvu</i>	202
<i>Stadion jako chůva</i>	204
<i>Šotkovy písně</i>	206

<i>Píseň věnovaná příteli mému blahorodému Šotku.....</i>	209
<i>Fiala .....</i>	211
<i>Ach, není tu, není.....</i>	212
<i>Kytice.....</i>	213
<i>Mně se, mně se, mně se všechno zdá.....</i>	215
<i>Píseň.....</i>	216
<i>Píseň Čechů roku 1850 .....</i>	217
<i>Píseň pro Tomkovu ženu naschvál komponýrovaná.....</i>	218
<i>Moje píseň.....</i>	219
<i>*** (Šebestov a potom celou zem).....</i>	220
4. Příležitostné a rodinné verše	
<i>Urozeným a vysoce učeným pánům</i>	
<i>Janu Smutkovi a Janu Mařanovi.....</i>	221
<i>Honoratě z Wiśniowskich Zapové .....</i>	222
<i>19. března 1845 .....</i>	223
<i>Veselé slečně.....</i>	225
<i>Smutné slečně .....</i>	225
<i>Panu Vojtěchu Weidenhofferovi .....</i>	226
<i>Vlasy na památku.....</i>	227
<i>Petru Miloslavu Veselskému.....</i>	228
<i>Opera u Jarošů .....</i>	229
<i>*** (Ó, ty Nácku Loyolový).....</i>	230
<i>Do památníku slečně Justině Jeřábkové v Boroticích.....</i>	231
5. Fragments	
<i>*** (Stará lípa na livádě).....</i>	232
<i>*** (Má panenka, vzdálená jsi).....</i>	232
<i>*** (Satan satanáše).....</i>	232
<i>*** (Víš-li, světlo české).....</i>	233
<i>*** (A ještě se český národ) .....</i>	234
<i>*** (Ó, jaké rájské, božské slasti).....</i>	234
<i>*** (V Jesenicích, slyšte) .....</i>	235
<i>*** (Jednou večer při klekání) .....</i>	235
<i>*** (Já, nížepsaný čtenář).....</i>	236
<i>*** (V samotě kdy sedím).....</i>	236

PRÓZY

1. Z České včely 1845–1848

<i>Matka Perly Makasarského oleje</i>	239
<i>Milenců hrob</i>	243
<i>Jelikož jsme módisté</i>	246
<i>Psaní z Prahy do Kocourkova</i>	249
<i>Odpověď na list pana Matěje Drahooujezdského</i>	252
*** (<i>V pokoji bohatce</i>)	254
<i>Krátké, ale jadrné odpovědi</i>	255
<i>Takto praví jistý neznameníť mudrc</i>	257
<i>Satirické čtení</i>	259
*** (<i>V čísle 143 časopisu vídeňského</i>)	264
<i>Žihadla</i>	266

2. Ze Šotka 1849

<i>Úvod, program, oznámení, vyznání víry a pozvání k předplacení</i>	271
<i>Slovo včas o emancipaci oslů</i>	277
<i>Nová nařízení</i>	282
<i>Nové básně Habakuka Barnabáše</i>	
<i>Branibora Hnáta</i>	283
<i>Kterak pan Dobrý o kandidaturu v Litomyšli se uchází</i>	284
<i>Kdo jest Ultračechem?</i>	286
<i>Oznámení ohromné a znamenité hudební akademie</i>	288
<i>Úvod k zeměpisu české země</i>	291
<i>Školní vizitace</i>	294
<i>Náhledy, nápisy a návrhy Tomáše Březenského</i>	297
<i>Šotkův examen z politiky</i>	299
<i>Základní práva ústavy šosovské</i>	301
<i>Neouřední zprávy</i>	302
3. Aforismy a zápisky	305

BRIXENSKÉ SKLADBY

<i>Tyrolské elegie</i>	325
<i>Král Lávra</i>	335
<i>Křest svatého Vladimíra</i>	344

Komentář.....	383
Ediční zpráva	402
I/ Historie textu	402
II/ Ediční řešení	537

Karel Havlíček
BÁSĚNĚ A PROZY

Text edičně připravil, komentář a vysvětlivky napsal Václav Vaněk
Opak (a použitím kresby Františka Geinera ze samostatného
vydání skladby *Křest svatého Vladimíra*, Praha, S. K. Neumann 1904),
vazba a grafické úprava Boris Mysliveček
Odpovědná redaktorka Petra Hrosová
Sazba písmem Lito a litografické opálky a vazby Robert Svob
Tisk a knižnické zpracování Reprocentrum, Blansko

Vydal Národní fond Česká knižnice
ÚCLK PÚK, Náměstí Jana Palacha 2, 116 38 Praha 1
(www.kniznice.cz)
Ústav pro českou literaturu AV ČR
Na Florenci 3/1430, 110 00 Praha 1
(www.uct.cas.cz)
a vydavatelství Host
Radla 2, 602 00 Brno
(www.hostino.cz)
v Praze a Brně roku 2018 jako 1487. publikaci vydavatelství Host
572 strany
V České jazyčnické vydání první